

Årsmøte 27. mars 2012

Oppsal samfunnshus, kl. 18.30

Dagsorden

1) Åpning

- Valg av ordstyrer
- Godkjenning av innkalling
- Godkjenning av dagsorden
- Valg av referent
- Valg av to medlemmer til å undertegne protokollen

2) Årsberetning 29.03.2011 – 27.03.2012

- Årsberetningen er vedlagt

3) Regnskap 2011

- Resultatregnskap og balanse, samt revisors rapport for 2011 er vedlagt

4) Innkomne forslag

- Ingen er kommet styret i hende innen fristens utløp

5) Fastsettelse av kontingent 2013

- Styret foreslår en moderat økning av kontingenten for hovedmedlem fra kr 130 til kr 150. Nåværende kontingent for familiemedlemmer, foreninger og bedrifter foreslås opprettholdt. Dette vil gi følgende satser om forslaget vedtas av årsmøtet:

Hovedmedlem:	Kr. 150,-
Familiemedlem:	Kr. 20,-
Foreninger:	Kr. 400,-
Bedrifter:	Kr. 800,-

6) Valg

6.1 Valg av styre i foreningen

Valgkomiteens forslag blir delt ut på møtet

6.2 Valg av revisor

Styret foreslår gjenvalg av BDO AS v/ statsautorisert revisor Knut Nyerrød

6.3 Valg av valgkomité

Styrets forslag blir delt ut på møtet

- - -

2) ÅRSBERETNING 29.03.2011 27.03.2012

STYRET

Leder:

Amund Kveim

Styremedlemmer:

Audun Brekke Skrindo (nestleder)

Finn Arnt Gulbrandsen

Leif-Dan Birkemoe (regnskapsfører)

Eirik Wærner

Jo Frisch

Tore Nesbakken (sekretær)

Varamedlemmer:

Bjørn-A. Christensson

Johan Mollatt

Liv Sommer Holmen

Paul Fekjær

Det har i perioden vært avholdt 13 styremøter. Østensjøvannet våtmarkssenter er under etablering i lokaler på Bakkehavn og dette prosjektet har vært svært arbeidskrevende. Fugleskjulet som er under bygging på vestsiden av vannet er et annet prosjekt som har krevd store ressurser. Forholdene rundt vannstand og vannstandsregulering har ennå ikke fått noen avklaring og vil følge oss inn i ytterligere en styreperiode. I tillegg har vasspest kommet til som et stort og svært synlig problem. Mer ressurser enn noensinne er i perioden brukt på skjøtsel og landskapspleie. Av de viktigste aktivitetene kan nevnes: Fortsatt rydding på Bekkasinmyra, fjerning av kratt på Bogerudmyra, rydding/rehabilitering av øyer i vannet og bekjempelse av fremmede arter i hele miljøparken.

ADMINISTRATIVT ARBEID

Foreningen disponerer møtelokaler i Grisehuset/Stallen på Abildsø gård. Vi har lager i sidebygningen på Bakkehavn, og her vil også våtmarkssenteret komme. Leif-Dan Birkemoe har vært foreningens regnskapsfører og han har også hatt hovedansvar for arbeidet med Sothona. Tore Nesbakken har vært sekretær og Eirik Wærner er ansvarlig for medlemsregisteret. Audun Brekke Skrindo har administrert hjemmesiden. Tidligere styremedlem Liv Sommer Holmen har hatt ansvar for velkomstpakker til nye medlemmer.

MEDLEMMER

Foreningen har 1849 private hovedmedlemmer og 902 familiemedlemmer, totalt 2751 private medlemmer. I tillegg kommer 35 bedrifts- og organisasjonsmedlemmer, slik at totalt medlemstall blir 2786. Det foregår stadige utskiftninger i medlemsmasen. Nye medlemmer verves i forbindelse med våre arrangementer, via hjemmesiden og ved utplassering av vervebrosjyrer langs vannet og ellers i bydelen.

AKTIVITETER

På grunn av stor arbeidsbelastning med spesielt våtmarkssenteret var arrangements-programmet høsten 2011 tynnere enn vanlig. Følgende arrangeringer er avholdt:

- 29.03.2011 Årsmøte. Etter de ordinære årsmøtesakene var det foredrag ved Rune Aanderaa fra SABIMA med tema Hvordan kan naturverdiene ved Østensjøvannet bevares?
- 08.05.2011 Vandring til Christinedal
- 22.05.2011 Vandring langs Smedbergbekken og i Bjørnsenskogen
- 24.05.2011 Vårens fugletur ved vannet
- 29.05.2011 Bydelsdagen
- 26.08.2011 Flaggermusnatt i samarbeid med NZF Flaggermusgruppen
- 30.10.2011 Rusletur på østsiden av vannet
- 06.11.2011 Rusletur på vestsiden av vannet
- 18.03.2012 Minna Wetlesen-dagen

ØSTENSJØ VÅTMARKSSENTER

Etter tildelingen av midler til våtmarkssenteret i 2010 startet foreningen planlegging av innholdet på senteret. Lokaliseringen hadde vi på forhånd trodd var relativt avklart. Da det viste seg at vi ikke kunne benytte de planlagte lokaliteter allikevel, startet et langvarig arbeide med å finne nye lokaler. Det viste seg å være vanskelig. Hele høsten gikk med til å finne nye lokaler. Valget falt på Bakkehavn, men der var lokalene langt fra klare til bruk. Omfattende dugnader måtte til for å rydde og pusse opp lokalene. Resten av 2011 gikk med til dette, og åpningen av våtmarkssenteret ble utsatt til våren 2012.

ØKONOMI

I 2011 mottok foreningen kr 100.000 i driftsstøtte fra Oslo kommune, utbetalt gjennom Bymiljøetaten, divisjon Friluft. Denne støtten, sammen med medlemskontingentene, går til dekning av ordinær drift av foreningen.

Fra Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) mottok vi kr. 360.000 til etablering av Østensjøvannet Våtmarksenter. Dette kommer i tillegg til kr. 250.000 mottatt i 2010. Deler av disse midlene vil bli disponert fram til åpningen i april 2012. Fra Bymiljøetaten, divisjon Friluft har vi etter søknad mottatt kr. 50.000 som tilskudd til Våtmarksenteret. Videre har Bydel Østern bidratt med kr. 15.000 øremerket åpningsarrangementet slik at lag og organisasjoner og lokale kulturpersoner kan bli involvert.

Fugleskjulet på vestsiden av Østensjøvannet, som skal anlegges i 2012, ble tildelt kr. 500.000 fra Direktoratet for naturforvaltning (DN), utbetalt av FMOA. Kr. 50.000 av dette beløpet ble bevilget

av FMOA til dekning av arbeid med beitearealet på Bekkasinmyra, men tillatt overført Fugleskjulet. Dugnadsarbeidet på Bekkasinmyra i 2010/2011 utløste et tilskudd på kr. 70.000 fra Statens Landbruksforvaltning, Regionkontor Landbruk, utbetalt av Statens Landbruksbank. Vårt samarbeid med Det Kgl. Selskap for Norges Vel, Beitepatruljen var mellomledd i denne tilskuddsordningen.

Etter søknad mottok foreningen kompensasjon for merverdiavgift fra Lotteri- og stiftelsestilsynet med kr. 36.391. Grasrotandelen fra Norsk Tipping utgjorde kr. 24.214.

Medlemskontingenten har gradvis blitt justert i takt med økt virksomhet. I 2011 var kontingentinntgangen kr. 212.010. Annonseinntektene fra Sothøna oppveier ikke kostnadene forbundet med utgivelsen. Medlemskontingenten bidrar derfor i høy grad til å dekke disse kostnadene.

Foreningens egenkapital er god og fastrentekontoen på kr. 690.449 er avsatt til bruk for spesielle tiltak, bl.a. rehabilitering av den resterende halvdel av Vadedammen. Første halvdel ble rehabilitert i 2007.

Regnskap 2011 og revisjonsberetning følger som eget dokument.

UTADRETTET VIRKSOMHET

Foreningen står tilsluttet Oslo Elveforum (OE), Oslo og Omland Friluftsråd (OOF), og er foreningsmedlem i Søndre Aker Historielag og Foreningen for Nordre Skøyen Hovedgård. Leif-Dan Birkemoe representerer ØVV i OE's styringsgruppe. Les mer om OE på www.osloelveforum.no.

Foreningen er medlem av Rådgivende utvalg for Østensjøområdet miljøpark. Utvalget er i tillegg til ØVV sammensatt av representanter fra BYM, VAV, Byantikvaren, Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvernavdelingen og eierne av Abildsø og Østensjø gård. Utvalget behandler aktuelle saker som berører miljøparken.

Amund Kveim leder Østensjø Friluftsutvalg og er medlem i Østensjø Kulturutvalg.

Finn A. Gulbrandsen representerer foreningen i arbeidsgruppa "Levende vassdrag" som arrangerer elveprosjektkonkurranse for skolene i Oslo og Bærum.

Audun Brekke Skrindo og Finn A. Gulbrandsen har holdt flere kurs for lærerne på Manglerud, Nøkle vann, Rustad og Østensjø skoler.

Undervisningsopplegg utarbeidet for 4. og 7. klassetrinn benyttes av skolene i området.

Året 2011 har vært en suksess mht Oslo Elveforums elveadopsjonsprogram. Flere skoler har i løpet av året blitt med i ordningen og følgende er nå med: Abildsø, Nøkle vann, Bøler, Manglerud, Rustad og Østensjø. Skolene har tatt på seg ansvar for sine bestemte områder og hele miljøparken er nå dekket. Dette samarbeidet med skolene i området er meget viktig med tanke på framtiden til naturreservatet og miljøparken.

Foreningen har et godt samarbeid med Østensjø historielag og Østensjø lokalhistoriske bilder. Samarbeidet har manifestert seg i Østensjø kulturkart (2007) og Østensjø kunstkart (2009). Kartene er tilgjengelig på Deichmanske bibliotek.

Foreningen har på regulær basis kontakt med Bymiljøetaten, divisjon Friluft (BYM), Vann- og avløpsetaten (VAV), Fylkesmannen i Oslo og Akershus (FMOA) Miljøvernavdelingen, Statens Naturoppsyn (SNO) og Byantikvaren. Det er også avholdt møter med Idrettsetaten, Østensjø bydelsutvalg, m.m.

Pågående prosjekter og forskjellige hendelser har gjort at kontaktene i år har vært spesielt omfattende. Dette gjelder spesielt kontakt med BYM, VAV og FMOA i forbindelse med vasspest-oppløstringen, SNO i forbindelse med skjøtsel og FMOA i forbindelse med fugleskjulet.

I august deltok Audun Brekke Skrindo på Limnologisk samling i Stange, et seminar i regi av SABIMA.

Foreningen har fått mange oppslag i Nordstrands Blad og Aften. Den nære kontakten med Nordstrands Blad har resultert i en artikkelserie hvor viktige temaer fra Østensjøområdet Miljøpark er blitt tatt opp. Artikkelsen, på i alt 19 artikler, har stått på trykk i mandagsutgaven gjennom store deler av våren og høsten. Denne artikkelserie har vært en ypperlig anledning til å formidle kunnskap fra Østensjøområdet til lokalbefolkningen, og styret setter meget stor pris på dette samarbeidet med Nordstrands Blad.

Våre hjemmesider har svært mange besøk og benyttes mye av bl.a. skoler i området. Audun Brekke Skrindo har fungert som nettsideredaktør. Det har i den siste tiden vært lagt vekt på å holde hjemmesiden oppdatert ved jevnlig å legge ut aktuelle begivenheter. Leif-Dan Birkemoe har hatt ansvar for dette. Denne visningen har ennå ikke fått sin endelige form, og vi jobber videre med dette. Den automatiske visningen av fugleobservasjoner fra Norsk Ornitologisk Forening er nå vel etablert. En tilsvarende kobling mot artsobservasjoner.no når det gjelder øvrige dyregrupper er fortsatt under planlegging.

SOTHONA OG BREVDUA

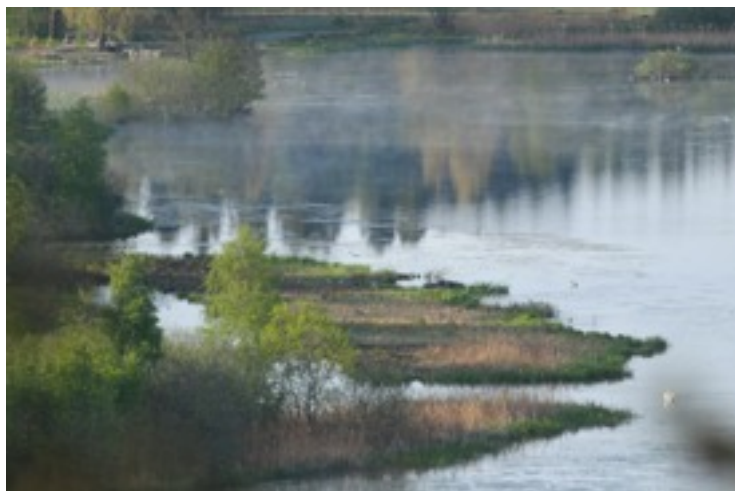
Det er sendt ut to nummer (41 og 42) av Sothona og to nummer av Brevdua. Redaksjonen i Sothona har bestått av Leif-Dan Birkemoe, Amund Kveim, Tore Nesbakken og Audun Brekke Skrindo. Fra nr. 39 har firmaet Loud and Clear stått for design og layout. Sothona distribueres til alle hovedmedlemmer samt til en rekke offentlige instanser.

FORVALTNING, SKJØTSEL OG REHABILITERING

Bystyret har heller ikke i år bevilget ekstra midler til å iverksette større tiltak i henhold til forvaltnings- og skjøtselsplanene, noe foreningen har tatt opp både med Bymiljøetaten (BYM) og Byrådet. Innenfor sine ordinære budsjetttrammer har Friluftsetaten gjennomført slått av områdene ved og nord for Vadedammen, Sjølienga og området nord for Bølerbakkens nedre del. BYM har bygd ny bru i sydenden av vannet og gruset turveien på østsiden. I tillegg må nevnes oppryddingen av trær som har sperret gangeveiene og fjerning av hageavfallshauger.

Elever fra prosjekt SkoleGård på Abildso gård har deltatt i kulturlandskapsskjøtsel, og Østensjø Rotary har videreført sitt arbeid med rydding av vegetasjon i og rundt Brenneriruinene.

Klasser fra elveadopsjonsskolene Rustad, Nøklevann og Østensjø skoler har

nedlagt i underkant av 120 timer i sine områder. Arbeidet har bestått i å fjerne fjorårets skudd i områder ØVV tidligere har ryddet.

Kulturlandskapsprosjektet med sauebeite på Bakkehavn ble videreført på fjerde året med slipp av sauer i mai 2011 innenfor et område som i 2007/08 ble inngjerdet til formålet. Prosjektet er planlagt videreført også i 2012. Takk til Havnehagan Friluftsbarnhage og Abildsø bo- og rehabiliteringssenter som har bidratt med tilsyn.

I 2010 ble det sammen med Fylkesmannen i Oslo og Akershus, Miljøvern avdelingen, vedtatt en plan for rydding av et felt på Bekkasinmyra, et område vest for turveien på østsiden av Østensjøvannet, litt sør for Ulsrudbekken. Bekkasinmyra inngår i forvaltningsplanen som et beiteområde for storfe. Arbeidet ble satt i gang høsten 2010, fortsatte på vinteren 2011 og videreført i 2012. Området bestod av tett gråseljekratt, vokst opp etter at gårdsdriften med dyr opphørte på Østensjø gård på 1950-tallet og anlegg av turveien på 1960-tallet. Arbeidet med ryddingen er blitt utført av arbeidsgruppa i Østensjøvannets Venner og foreningen ØX. I tillegg er det gjennomført en stor dugnad. En rekke frivillige stilte opp. Nordstrand Blad var medarrangør. Ca. 370 dugnadstimer er nedlagt hittil i 2012. Ca. 975 timer har gitt oss det området vi ser i dag. I 2011 ble all ryddet kvist kjørt bort. Bortkjøringen ble finansiert av Friluftsetaten og ØVV. I 2012 sørget ØX, ØVVs arbeidsgruppe og Statens naturoppsyn for oppkverning av kvist og bortkjøring av flis. To kalver beitet der i fjor (Hereford og skotsk høylandsfe) fra juni til september. Ved innhenting var det tydelig at dyra hadde bidratt til å hindre gjengroing. Planen er å sette ut fire storfe i 2012 i samarbeid med Beitegruppen i Norges Vel og Fylkesmannen.

ØVV har - etter oppdrag fra Fylkesmannen - ryddet en kanaløy på vestsiden av Østensjøvannet for kratt for å stoppe gjengroingen, gi opprinnelige planter bedre lysforhold og bedre hekkeområder for fuglearter som liker åpne hekkeområder. Ryddingen startet med en stordugnad og arbeidsgruppa har fullført jobben. Kanaløya som delte seg i to for fire år siden, blir forsøkt skjøtet sammen ved hjelp av et rammeverk pølet ned i bunnen. I rammeverket er det lagt kvist og takror. Statens naturoppsyn medvirket i arbeidet med både innsats og redskap. Kvisten er kvernet opp og kjørt bort. Krattryddingen av kulturlandskapet sør for Bakkehavntoppen ble fulgt opp med slått i 2011 for å gi vekstmuligheter for verdifulle planter. Området er gammel slåttemark, en naturtype som er prioritert av Direktoratet for naturforvaltning.

Det ble også gjennomført slått av takror i Vadedammen. Takrørene ble buntet og lagt på den rehabiliterte øya nord for Bølerbekken.

FUGLETELLING

I løpet av 2011 ble det meldt inn 123 arter og underarter som er sett i området. Dette er 5 færre enn i 2010, da 128 arter ble meldt inn. Totalt er det sett 222 arter ved Østensjøvannet. Det var forekomst av rikser som «tok helt av» dette året. For det første var det fantastisk igjen å høre åkerriksa synge, som kanskje ingen har hørt siden Sverre M. Fjeldstad hørte den i 1949. Men få i fuglemiljøet hadde gjetten på at det skulle være mulig å oppleve vannrikse og myrrikse i tillegg. Tenk om alle de mange dugnadstimerne til arbeidsgruppa gjør at disse artene kommer tilbake

regelmessig. Hettmåkenes muligheter til å finne reirplasser er betydelig forbedret ved at høyvokst vegetasjon på de gjengrodde øyene er fjernet. Flere arter tok i bruk de nye åpne områdene allerede første sesongen og vi følger spent utviklingen videre i 2012. Av andre sjeldne funn som ble sendt inn kan vi nevne: sædgås, havelle, dvergfalk og sotsnipe.

ØSTENSJØ LOKALHISTORISKE BILDER

Bildebasen på internett er et samarbeidsprosjekt mellom Østensjøvannets Venner, Østensjø historielag og Deichmanske bibliotek. 2 000-3 000 bilder er registrert, katalogisert og gjort tilgjengelige for allmennheten. ØLB er en av de syv bildebaser som er knyttet til Deichmanske bibliotek. For å søke etter bilder anbefales ØVV's hjemmeside som har direkte link til basen ØLB. Under «Samsøk i Oslos bildebaser» på hjemmesidene til Deichmanske bibliotek kan det nå også søkes i alle bildebaser i Oslo som er knyttet opp mot Deichman-systemet (<http://www.deichmanske-bibliotek.oslo.kommune.no/bildebaser/>). Det inkluderer bilder fra Østensjøområdet som er tilgjengelig i andre bildebaser.

Oslo byarkiv og Oslo Museum etablerte en nettportal i 2010, www.oslobilder.no, som har en rekke bilder fra Østensjøvannet. Planen er å samle alle bildebaser under samme portal. ØLB samler derfor ikke bilder som allerede er tilgjengelig i andre baser. ØLBs primære innsamlingsinteresse er derfor bilder som ikke tidligere er offentliggjort.

I 2011 ble arbeidet med en ny databaseløsning påbegynt. Omlegging fra Bibliofil til det nye systemet Omeka ventes ferdigutviklet i løpet av 2012. ØLB er «testbase» hos Deichman. Denne omleggingen er nødvendig for at Deichmanske bildebaser skal kunne gå inn i [oslobilder.no](http://www.oslobilder.no).

Bildebasen til Hellerud historielag har nå «kontorfellesskap» med ØLB på Deichman, men har «kontortid» på en annen ukedag.

VANNSTAND OG VANNKVALITET

Det har også i år vært store vannstandsvariasjoner i Østensjøvannet. Det er grunn til å tro at dette er en sterkt medvirkende årsak til erosjon på øyer, bredde og våtmark, og i tillegg har vannstanden tidvis vært så høy at turveien har stått under vann. Kommunen har varslet etablering av en ny reguleringsmekanisme ved avløpet i nord, men dette tar lenger tid enn forventet. Vannkvaliteten er fremdeles dårlig og det er liten fremgang i arbeidet med å bedre vannkvaliteten i tilførselsbekkene.

I 2011 var vannet preget av kraftig oppblomstring av vasspest. Mye vind om høsten førte til at store mengder vasspest ble revet løs og samlet seg i nordenden av vannet. ØVV har bedt kommunen og fylkesmannen om å iverksette tiltak som f.eks. høsting, NIVA utarbeidet en rapport som beskrev problemet og som også pekte på at det er vanskelig å finne

gode tiltak og at de er kostnadskreven. ØVV gjennomførte et prøveprosjekt der det manuelt ble tatt opp 25 tonn, men dette utgjorde bare en liten brøkdel av det totale volum. Etter at isen la seg har vasspesten begynt å råtne under oksygenfrie forhold og dette har ført til oppblomstring av svovelbakterier og vond lukt langs Østensjøbekken. Vasspestbestanden varierer mye i omfang fra år til år, men det er all grunn til å anta at dette problemet vil komme tilbake i årene fremover med mindre tiltak blir iverksatt.

FREMMEDE ARTER

På samme måte som i Østlandsområdet for øvrig er fremmede plantearter et problem ved Østensjøvannet. For å begrense utbredelsen og i beste fall bli kvitt dem - kreves en kontinuerlig innsats. Det er spesielt kanadagullris, russekål og hagelupin som Østensjøvannets Venner har tatt på seg ansvar for. Andre arter som kjempebjørnekjeks, kjempespringfrø og parkslirekne skal håndteres av Bymiljøetaten. Årets innsats for å begrense utbredelsen av fremmede arter har vært mer omfattende enn noensinne. Hele miljøparken er dekket, og vi kan registrere at innsatsen nytter. På flere steder er bestandene av både kanadagullris og russekål redusert eller helt borte. Dette er imidlertid et arbeid vi må fortsette. Jo flere som deltar jo bedre, meld gjerne din interesse til styret om du vil delta.

ARBEIDSGRUPPA

Arbeidsgruppa har nedlagt et formidabelt arbeid i 2011. De har vært meget delaktige i de tidligere omtalte skjøtselsarbeider (Bakkehavntoppen, Bekkasinmyra, kanaløya på vestsiden). De har bidratt sterkt i oppussingen av kårstua på Bakkehavn som skal bli våtmarkssenter, vært aktive i fjerning av russekål og kanadagullris. Ca, 950 dugnadstimer er nedlagt i perioden. Flere medlemmer ønskes velkommen.

ANNET

Det er til dels hektisk byggeaktivitet i miljøparkens nærhet. Nye Bøler kirke ble ferdigstilt i 2011. Det samme ble boligbyggingen på "Østensjøenga" (krysset Eterveien/Ytre ringvei). Det pågår nå byggearbeider på Østensjø skole og boligprosjektet Christinedal er igangsatt. Det planlegges utvidelse av Bryn Senter. Foreningen er sterkt opptatt av at denne utbyggingen ikke kommer ikonflikt med målet om å opprette en blågrønn korridor mellom Østensjøvannet og Alna. Rehabiliteringstiltakene på låve og hovedhus på Nordre Østensjø gård pågår fortsatt.

Planarbeidet i forbindelse med ny sykkelvei fra Living og nordover til Abildsøkrysset er avsluttet og forslaget er av Plan- og bygningssetaten oversendt til politisk behandling. Det endelige forslag er i tråd med det opprinnelige forslag fra Statens Vegvesen, og innebærer at traseen legges gjennom søndre del av Bjørnsenskogen og videre nordover langs østsiden av skogen. Bjørnsenskogen ligger i Østensjøvannets nedbørfelt og er dessuten et meget viktig randområde til miljøparken. Foreningen har derfor argumentert sterkt i mot det foreslåtte trasévalg. I sommer ble det dessuten funnet stor salamander i området, noe som ytterligere øker vår skepsis. Vi håper fortsatt at politikerne tar til fornuft og avviser forslaget slik det nå foreligger.

Arbeidet med en ny kunstgressbane på Manglerud er fullført. Som opplyst i fjorårets årsberetning, har foreningen stilt seg negativ til prosjektet idet det tydelig har fremkommet at dette bare er en del av et ønske om storstilt utbygging i og omkring miljøparken. Vi vil fortsatt følge denne saken tett.

Foreningen startet i 2010 en kartlegging av insekter, sopp, mose og lav i miljøparken. Målet er å få en oppdatert oversikt over forekomsten av rødlistearter i området. Vi vil motta rapportene fra disse undersøkelsene i løpet av våren 2012. Kunnskap om rødlistearter er viktig med tanke på å styrke vernestatusen for Østensjøområdet miljøpark, og det kan bli aktuelt å gjennomføre tilsvarende undersøkelser også for andre organismegrupper.

I alt 418 4. trinns elever fra skolene rundt vannet gjennomførte i slutten av mai sin Ruskenaksjon ved vannet. Innsatsen disse elevene gjør er uvurderlig. Takk til alle elever og lærere som deltok i Rusken Østensjøvannet 2011.

Bymiljøetaten fortsetter arbeidet med fjerning av hageavfall. I 2011 er to hageavfallshauger, ved Paal Bergs vei og Jøranstien, blitt fjernet.